

Jednym głosem śpiewają Chrystusowi

dokończenie ze str. 1

Msza Święta Wieczerzy Pańskiej rozpoczyna obchody Triduum Paschalnego. Podczas tej Mszy wspominamy ustanowienie Sakramentów Eucharystii i Kapłaństwa. Właściwe znaczenie tych sakramentów przypominane jest nam w czasie liturgii. Pierwszym obrzędem, który nam wskazuje to prawdziwe znaczenie, jest ceremonia zwana *mandatum* (od łacińskich słów *Mandatum novum do vobis* [Przykazanie nowe daję wam...]). W czasie tego obrzędu myje się nogi 12 mężczyznom na pamiątkę umycia nóg Apostołom przez Jezusa. Opisuje ten moment św. Jan w swojej Ewangelii, zwracając nam uwagę nie na to, co jest ustanawiane, lecz na to, jakie znaczenie ma ustanowiony obrzęd. Jezus przyszedł, aby służyć. I to właśnie wykonywane jest w Eucharystii. Drugim momentem jest opowiadanie o ustanowieniu w czasie przeistoczenia — tylko w ten dzień dodaje się tu słowa: *to jest dzisiaj*. I właśnie to dodane sformułowanie ma nam

pokazać, że to, co wydarzyło się 2000 lat temu, staje się realnie obecne w tej chwili.

Wielki Piątek — to jedyny dzień w roku, kiedy Kościół nie celebruje Eucharystii. To przede wszystkim dzień ciszy — nie grają już organy, nawet procesja wejścia odbywa się w całkowitej ciszy. Tajemnicy tego dnia — Tajemnicy Męki i śmierci Bożego Syna, nie da się bowiem wyrazić żadnymi słowami, trzeba ją oświadczyć w ciszy. Naszym przemyśleniom mają pomagać dwa teksty: Męki Pańskiej według świętego Jana oraz modlitwy powszechnej a potem Adoracja Krzyża. Św. Jan ukazuje nam Jezusa jako Króla, dla którego Krzyż jest tronem chwały. Najdłuższa modlitwa powszechna w roku ma nam uzmysłwić, że Jezus umarł na krzyżu za cały świat, nie za jakąś jedną określoną grupę ludzi, lecz naprawdę za wszystkich. Adoracja Krzyża jest szczytem liturgii wielkopiątkowej — adorujemy Króla Ukrzyżowanego. Po adoracji Krzyża następuje Komunia święta, w której chcemy zjednoczyć się z ukrzyżowanym Panem. Liturgia tego dnia kończy się przeniesieniem Najświętszego Sakramentu do Grobu Pańskiego, który jest tradycją typowo polską. Monstrancja przykryta jest welonem, podobnie jak Ciało zdjęte z Krzyża, było otulone całunem.

Wielka Sobota — to dzień największego smutku, lecz jednocześnie dzień oczekiwania. W ten dzień mamy trwać przy Bożym Grobie, jak gdyby zastępując Apostołów, którzy zwątpili i schowali się przed Żydami w Wieczerniku.

Wieczorem, w sobotę, następuje liturgia Wigilii Paschalnej. Należy ona liturgicznie już do Niedzieli Zmartwychwstania. W Polsce, na przestrzeni wieków, także przy udziale zaborców, którzy nie pozwalali gromadzić się Polakom w nocy, nastąpiło rozdzielenie na dwa obrzędy — od Wigilii Paschalnej oddzielono Procesję Rezurekcyjną, którą zaczęto sprawować w niedzielę rano.

Liturgia Wigilii Paschalnej jest najbardziej rozbudowaną liturgią całego roku.

Rozpoczyna się na zewnątrz kościoła — Liturgią Światła. Ukazuje nam ona Jezusa jako Światłość Świata, rozświetlającą wszelką ciemność naszej ludzkiej egzystencji. Uroczystie zapalany paschał wnosi się do kościoła i przy jego świetle śpiewa się Oreadzie Wielkanocne — podniosły hymn opiewający chwałę paschału, symbolizującego odtąd zmartwychwstałego Pana (dlatego zapala się go przy Chrzcie św., ale i w czasie liturgii pogrzebowej). Liturgia Słowa, która następuje po *Exultet*, jest także specjalna. Czytania i śpiewy mają przypomnieć nam historię zbawienia, która cała prowadzi wprost do Jezusa, a wiedzie nas przez ludzkie ułomności. Liturgia Słowa tego dnia jest także specjalna ze względu na to, że po każdym czytaniu i psalmie następuje modlitwa celebransza. Liturgię Słowa przerywa też hymn *Chwała na wysokości Bogu*, który śpiewamy po raz pierwszy po 40 dniach Wielkiego Postu. Ewangelia mówi nam już o Zmartwychwstaniu! Trzecią część Wigilii stanowi liturgia chrzcielna. Choć w dzisiejszych czasach rzadko już chrzci się w ten dzień, to jednak ponowienie przyrzeczeń chrzcielnych i pokropienie wodą święconą ma nam przypomnieć nasz Chrzest, przez który staliśmy się członkami Kościoła i zostaliśmy wszczępieni w Krzyż Chrystusa, ale także w Jego Zmartwychwstanie. Po liturgii chrzcielnej następuje Liturgia Eucharystyczna.

Całość obrzędów kończy Procesja Rezurekcyjna, która w naszym kościele, zgodnie z polską tradycją, następuje rano. Nie można więc mówić o tym, że Rezurekcja jest ważniejsza, niż Wigilia. Przerwywamy jak gdyby i przedłużamy naszą radość ze Zmartwychwstania na całą noc. Wielką Noc. A potem, już po Rezurekcji, przenosimy tę radość z kościoła do naszych domów.

Warto więc w tym świętym czasie zatrzymać się dłużej na liturgii. Nie mówić, że trwa zbyt długo, tylko znaleźć wśród naszego zabiegania parę chwil na modlitwę i refleksję, czemu niech służą zamieszczone obok informacje o czytaniach biblijnych używanych w liturgii Triduum Paschalnego.

KS. SEBASTIAN LIGOROWSKI

Czytania

na Triduum Paschalne

Wielki Czwartek

I — Księga Wyjścia 12, 1-8. 11-14
II — 1 list do Koryntian 11, 23-26
Ewangelia wg św. Jana 13, 1-15

Wielki Piątek

I — Izajasza 52, 13 - 53, 12
II — List do Hebrajczyków 4, 14-16; 5, 7-9
Męka Pańska wg św. Jana 18, 1-19, 42

Wigilia Paschalna

I — Rodzaju 1, 1-2,2
II — Rodzaju 22, 1-18
III — Wyjścia 14, 15 - 15, 1
IV — Izajasza 54, 4-14
V — Izajasza 55, 1-11
VI — Barucha 3, 9-15. 32-4, 4
VII — Ezechiela 36, 16-28
VIII — List do Rzymian 6, 3-11
Ewangelia wg św. Mateusza 28, 1-10